

kan man sige, den grundtanke, som forslaget så i øvrigt hviler på, at man ikke skal kunne nære mistillid til undersøgelser, der foretages.

Men man må jo gøre sig nogle overvejelser om, hvordan gældende ret er, om hvad muligheder der er i den gældende lovgivning. Gør man det, vil man kunne se, at både kommunalbestyrelsen, tilsynsrådene og politiet har forskellige beføjelser med henblik på at sikre, at der ikke lægges hindringer i vejen for at få de oplysninger, myndighederne skal bruge.

Kommunalbestyrelsen kan til enhver tid forlange de oplysninger fra borgmesteren, som kommunalbestyrelsen ønsker, og dem kan borgmesteren ikke nægte at udlevere. Kommunalbestyrelsen kan også give borgmesteren instruktioner om, hvordan borgmesteren skal udøve sit hverv. Kommunalbestyrelsen kan således fastlægge retningslinjer for borgmesterens øverste daglige ledelse af kommunens administration, som borgmesteren skal rette sig efter. Med andre ord og lidt populært sagt: Kommunalbestyrelsen kan sætte borgmesteren under administration.

Det er kommunalbestyrelsens opgave at gøre brug af denne mulighed, hvis kommunalbestyrelsen skønner, at det er nødvendigt, for at man kan sikre tilstrækkelig uvildighed, og for at man ikke kan sætte spørgsmålstejn ved habilitet.

Vægrer borgmesteren sig ved at udføre en opgave, kommunalbestyrelsen har pålagt ham eller hende at udføre, har kommunalbestyrelsen det magtmiddel, at kommunalbestyrelsen kan udpege en anden til at udføre den pågældende opgave, og i grove eller gentagne tilfælde kan kommunalbestyrelsen til og med suspendere borgmesteren og udpege en fungerende borgmester indtil videre. Det står i den kommunale styrelseslov, § 66. Så kommunalbestyrelsen har faktisk efter gældende lov ret vidtgående muligheder, har ret meget værktøj i værktøjskassen så at sige.

De tilsynsråd, som fører tilsynet med de enkelte kommuner, kan efter den kommunale styrelseslov forlange de oplysninger fra kommunen, som tilsynsrådet ønsker, og en sådan anmodning kan kommunalbestyrelsen ikke sidde overhørig. Tilsynsrådene har nemlig også ret meget værktøj i værktøjskassen: De kan pålægge de ansvarlige medlemmer af kommunalbestyrelsen tvangsbøder, hvis kommunalbestyrelsen undlader at udføre en foranstaltning, som kommunalbestyrelsen er forpligtet til.

Det gælder også, hvis en kommune ikke udleverer de oplysninger, tilsynsrådet ønsker. Jeg skal så for en god ordens skyld gøre opmærksom på, at det ikke er tilsynsrådets opgave at undersøge spørgsmålet om overtrædelse af straffeloven. Det er politiets opgave, og politiet råder jo over de straffeprocessuelle beføjelser, der kan anvendes under politiets efterforskning efter retsplejeloven. Politiet kan f.eks. ransage private og offentlige myndigheders bygninger og beslaglægge dokumenter af betydning for efterforskningen. Det er en rimelig effektiv foranstaltning for at hindre indgreb i efterforskningen, og hvis det endelig er, kan en sigtet, der lægger hindringer i vejen for efterforskning af alvorlige forbrydelser, jo varetægtsfængsles efter reglerne i retsplejeloven.

Jeg peger altså her på, at når man skal vurdere behovet for at lave ny lovgivning, må man først kaste et blik på den eksisterende og ikke lade sig nøje med en vurdering af, hvordan den eksisterende lov anvendes, men gøre sig nogle overvejelser også om, hvordan den eksisterende lovgivning kunne anvendes, herunder altså rækkevidden af de beføjelser, som kommunalbestyrelsen faktisk har.

Og så synes jeg, at der er grund til at slå koldt vand i blodet. Hvor store muligheder har en borgmester egentlig for at obstruere en undersøgelse? Efter den kommunale styrelseslov har borgmesteren ikke nogen som helst beføjelser til at give en ansat instruktioner om behandlingen af en konkret sag. Borgmesteren har som øverste daglige leder af forvaltningen alene ansvaret for, at de formelle forhold omkring sagsekspeditionen er i orden.

Kl. 14.10

Jeg synes også, at der er grund til at pege på, at en borgmester efter forvaltningsloven samt uskrevne retsgrundsætninger ikke må deltage i behandlingen af en sag, hvis borgmesteren har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, eller der i øvrigt foreligger omstændigheder, der er egnede til at vække tvivl om borgmesterens partiskhed.

Jeg er naturligvis godt klar over, at en borgmester kan bryde disse spilleregler og alligevel påvirke kommunens forvaltning i uheldig retning, men så må jeg bare minde om, hvad jeg også har sagt ved tidligere lejligheder, at det i høj grad er kommunalbestyrelsens opgave at sikre, at borgmesteren overholder disse spilleregler. Det er kommunalbestyrelsens ansvar, og det er i øvrigt et ansvar, der hviler tungt på